1836. Nr. 50.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 21 JUNIJ.

's GRAVENHAGE, den 16 Junij.

Z. M. heeft gisteren de gewone audientie niet gegeven, ten gevolge van eene ligte ongesteldheid aan het been; doch men vernoemt heden met genoegen, dat Hoogstdezelve nagenoeg weder geheel hersteld is.

— Z. M. heeft Hoogstdeszelfs toestemming verleend tot de oprigting van eene Roomsch-katholijke gemeente te Woudrichem, en vastgesteld, dat aan deze te benoemen pastoor echte jaarwedde, en 's Rijks kas zal worden verstrekt.

— Den 17 Junij, M. [illegible] de Prinses [illegible] hare [illegible] zoon en dochter, alhier [illegible] naar Soestdijk vertrokken.

— Bij het kon. besluit van den 1sten dezer, waarbij aan de heeren *J. J. J. Serrurier*, *R. le Chevalier* en *W. C. Brade* concessie is verleend tot den aanleg van [illegible] tusschen [illegible] voor dien weg tot [illegible] aanbevolen gronden en gebouwen in bezit zullen worden genomen, hetzij in der minne, hetzij op de wijze en met de formaliteiten volgens de wetten en reglementen, bij de werken van 's Rijks wege uitgevoerd, worden de, gebruikelijk. Al de uit zoodanige onteigeningen voortvloeijende schadeloosstellingen en onkosten zullen, echter door de concessionarissen moeten worden voldaan.

— In België verspreidt men thans weder het gerucht, dat de Pruissische Regering den aanleg van een ijzeren spoorweg van den Rijn naar de Belgische grenzen nog niet zoo spoedig zal vergunnen, als men aldaar hoopen te mogten. Het vergelijk van Gulik, tusschen die van Keulen en Aken, is in laatstgenoemde plaats niet goedgekeurd, en heeft aanleiding gegeven tot nieuwe onderhandelingen in Berlijn, waarbij den belanghebbenden zoude zijn te kennen gegeven, dat zij zich in de eerste plaats behoorden te verstaan met de Noord-directie der posterijen, en dat alsdan het bestuur tusschen de wederzijdsche vorderingen van de beide steden zoude beslissen; welk een en ander bevreemding verwekkende, gelijk zoude staan met een onbepaald uitstel der geheele zaak.

UTRECHT, den 14 Junij.

Gisteren is de viering van het tweede eeuwfeest der hoogeschool alhier begonnen. Hetzelve werd des ochtends aangekondigd met 20 kanonschoten. Alomme waren de huizen met vlaggen, guirlandes, bloemen, enz. versierd. Te 10 uren zijn de provinciale en stedelijke autoriteiten, en allen, die met de academie in betrekking staan, in plegtigen optogt van het stadhuis naar de Domkerk getogen, alwaar de hoogleeraar, prof. *Kemper*, eene plegtige redevoering in de [illegible] taal uitsprak. Des middags hebben heeren curatoren der hoogeschool een luisterrijken maaltijd gegeven. 's Avonds is de stad, alsmede de Domtoren, fraai verlicht geweest. Heden zijn zeven heeren, *more Majorum*, met de kap gepromoveerd.

Z. K. H., prins *Frederik* der Nederlanden is heden middag alhier aangekomen, om het feest bij te wonen.

— den 16 Junij. De academische [illegible] studenten en [illegible] hebben de heeren [illegible] en al de andere studenten en verdere genoodigden eene partij gegeven in den tuin van *C. van Leeuwen*, die fraai verlicht en versierd was. Z. K. H. Prins *Frederik*, die des middags een luisterrijken maaltijd had bijgewoond, welke door den Gouverneur en de Gedeputeerde Staten der provincie gegeven werd, heeft daarna ook die partij met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereerd. Nadat verscheidene fraaije vuurwerken waren afgestoken, hebben de feestgenooten tot laat in den nacht gedanst.

Gisteren is door de letterzetters, boekbinders en boekdrukkers een optogt gehouden, met drie versierde wagens, waarop de tot elk dier bedrijven behoorende gereedschappen geplaatst waren. Voorts zijn hedenden geheelen dag op de vlakte, genaamd het Sterrebosch, volks-vermaken gegeven, die door duizende menschen werden bijgewoond.

De oud-studenten, alsmede de tegenwoordige studenten, hebben zich gisteren, in afdeelingen, aan vriendschappelijke maaltijden vereenigd. Heden is door de met de kap gepromoveerden een dejeuner gegeven.

De gemaskerde optogt, eenigzins door het ongunstige weder vertraagd, heeft in den laten avond plaats gehad, en is allezins naar wensch afgeloopen.

LONDEN, den 15 Junij.

De zittingen van het Lagerhuis hebben weinig belangrijks opgeleverd, behalve de benoeming eener commissie, tot het opmaken van een rapport aan het Hoogerhuis, om aan de Lords de redenen kenbaar te maken, waarom de door hen voorgestelde amendementen niet zijn aangenomen.

— Het Huis der Lords heeft eergisteren eene van Regeringswege ingediende bill, bepalingen inhoudende omtrent eene afscheiding van de staatkundige en regterlijke betrekkingen, die tot dus ver in den Lordkanselier vereenigd waren, met eene overgroote meerderheid van stemmen verworpen.

— Bijkans de berigten uit Lissabon van den 4den dezer is de Cortes-vergadering, welke den 29sten Mei voor het eerst was bijeengekomen, dien dag weder door de Koningin ontbonden. Naar het schijnt, is deze maatregel het gevolg geweest van den heftigen tegenstand, dien de Kamer der Gedeputeerden in een paar bijeenkomsten geboden heeft, deels tegen eene financiele voordragt van het Bewind, deels en wel voornamelijk, tegen de benoeming van den gemaal der Koningin tot opperbevelhebber des legers, welke benoeming op nieuw door de opposanten was ter sprake gebragt. Men verwachtte, dat de nieuwe Cortes, die tegen den 15den Augustus bijeengeroepen waren, bijna geheel uit de vorige leden bestaan zouden, en dus het beleid [illegible] als de thans ontbondene. Voor het overige wordt de toestand des lands, niet alleen wat de geldmiddelen, maar ook wat den openbaren geest betreft, als hoogst ongunstig afgeschilderd.

PARIJS, den 12 Junij.

Volgens een onzer avondbladen zijn de Pruissische prinsen *Karel*, *Albrecht* en *August*, benevens prins *Karel van Mecklenburg*, de generaals *v. Witzleben* en *v. Borstell* en nog andere voorname personen uitgenoodigd, om de feesten, welke in den loop der maand Augustus op het kasteel van Fontainebleau zullen worden gegeven, bijtewonen, en is die uitnoodiging door allen, met uitzondering van den generaal *v. Witzleben*, aangenomen, welke laatste zich, ter zake zijner menigvuldige bezigheden als minister van oorlog, heeft verontschuldigd.

Het wordt algemeen voor waarheid gehouden, dat er in en om Algiers grove misbruiken plaats hebben; dat zeer aanzienlijke personen handel drijven in landen en gronden; dat er militaire expeditien worden ondernomen, om dergelijke speculatien te bevorderen, en dat alzoo het leven en de gezondheid van den soldaat wordt opgeofferd aan eigenbatig winstbejag.

— De discussiën in de Kamer der Gedeputeerden, wegens de uitgaven voor Algiers op het budget van oorlog, zijn eergisteren voortgezet en gisteren ten einde gebragt.

— Het Bewind behoudt, na het besloten in de Kamer der Gedeputeerden, de vrije hand in het bezetten en beheeren van het grondgebied van Algiers, en heeft alleen de toezegging gedaan, om de misbruiken, waarover men zich heeft beklaagd, zoo veel mogelijk te zullen afsnijden. Aan den anderen kant heeft het bestuur zich verbonden, om de volkplanting in haren geheelen omvang te zullen behouden.

Na voorts, zonder verdere discussiën, de overige artikelen van het oorlogs-budget te hebben aangenomen, is de Kamer tot de behandeling van andere onderwerpen, van plaatselijk belang, overgegaan.

— De brieven uit Madrid behelzen weinig nieuws. Alleen schijnen zij de vroegere geruchten te bevestigen, dat *Cordova* niet met leege handen naar het leger is teruggekeerd, en ten hove zeer goed was ontvangen geworden. Omtrent de oogmerken van *Mina*, die steeds verdacht wordt de pogingen der Revolutionairen in Catalonie te begunstigen, was men niet zonder ongerustheid.

— Volgens tijdingen uit Saragossa zou de colonel *Valdes*, na met twaalf honderd man een bataillon der divisie van *Cabrera* aangegrepen, en tot wijken gebragt te hebben, geheeten door vijf andere Carlistische bataillons omringd en niet te zijn vrijgevangen genomen zijn. Slechts aan twaalf honderd was het gelukt te ontvluchten.

[redacted]

schen voor S. Sebastian hebben plaats gehad, waarbij de laatstgenoemden ten minste honderd en dertig dooden en twee honderd veertien gekwetsten, waaronder vijftien officieren, geteld hebben, terwijl er aan de andere zijde niet minder schijnen gevallen te zijn. In den ochtend van den 8sten werd er nog steeds gevochten.

— Den 14 Junij. Er is berigt, dat het ijlschip *Nestor* den 3den aan den mond van de Tajo geärriveerd is, en den 4den, des ochtends ten negen uren, de troepen, die aan boord waren, aan land gezet en in het kamp van den generaal *d'Armagnac* aangekomen zijn. Het kamp was van alles voorzien en de gezondheids-staat der troepen uitmuntend.

H. M. de Koningin-Regentes van Spanje heeft bij een bevelschrift het verlangen geuit, dat de Cortes, die bijeengeroepen zijn, om gezamenlijk met den Troon de Grondwet van den Staat te herzien, zich ook mogen belasten met eene herziening der maatschappelijke wetten van onderen tijd, die niet meer overeenstemmen met de vorderingen der hedendaagsche beschaving, en voornamelijk met die wetten, welke de substitutiën of erfstellingen regelen, en met de bepalingen omtrent de heerlijke regten die ernstige hervormingen in den geest der constitutie moeten ondergaan. Daartoe heeft H. M. eene commissie benoemd en aan deze opgedragen het maken van een ontwerp van wet op de majoraten en een ander op

de heerlijke regten, ten einde die aan de Cortès ter verdere overweging te kunnen aanbieden.

— De Monarchalen verzekeren, dat de krijgsbewegingen van *Cabrera* thans het bewind van Madrid eene wezenlijke onrust beginnen inteboezemen.

— Den 15 Julij. Gisteren hebben de Gedeputeerden de beraadslaging geopend over het budget van het ministerie van financien. De heer *Lafitte* heeft het eerst het woord gevoerd, en zich op eene zeer hevige wijze beklaagd over den staat der geldmiddelen des Rijks. Hij heeft gemeend, dat de staatkundige beginselen, welke men steeds opvolgde, vroeg of laat nieuwe onlusten zouden doen ontstaan, en herinnerde de vergadering aan het zeggen van *Napoleon*, dat de gevoelens, welke de omwenteling van 1789 hadden te weeg gebragt, lange loop zouden vervolgen, en dat, zoo er geen moedige en bekwame hand werd gevonden, welke den vloed een weg afbakende, deze zelve zich dien weg zoude banen. Hem dacht, dat die moedige en bekwame hand zich nog niet had doen kennen, en dat de gevolgen van de [illegible] omwenteling zich bloedeloos bepaalden bij eene verwisseling van het regtend geslacht.

De Minister van financien heeft getracht aantetoonen, dat de berekeningen van den spreker overdreven waren; dat hij gewone en buitengewone uitgaven vermengde, en dat de uitzigten in de toekomst gunstiger waren, dan hij die deed voorkomen.

— Volgens de [illegible] tusschen den 25sten en 30sten teruggewacht, en zoude hun ontmoet in Weenen niet zoo voldoende zijn geweest, als men zich in den beginne had voorgesteld.

FRANKFORT, den 12 Junij.

De Nederlandsche gezant aan het Pruisische hof, generaal graaf *de Perponcher*, heeft heden, ter eere van H. M. de Koningin der Nederlanden, een groot diner gegeven, hetwelk, behalve genoemde vorstin, ook Z. M. de Koning en al de leden van het koninklijke gezin met hunne tegenwoordigheid vereerd hebben.

De Fransche prinsen, welke sedert de laatste berigten nog meermalen ten Hove, of bij prins *Metternich* en andere hooge staatsbeambten ter maaltijd zijn geweest, en overigens geene gelegenheid verzuimd hebben, om de merkwaardigheden van Weenen te bezigtigen, zouden die hoofdstad den 10den verlaten, en hunne reis over Turyn voortzetten.

— Den 13 Junij. Uit Weenen schrijft men, dat de hertog *van Orleans*, gedurende anderhalf uur, een onderhoud met vorst *Metternich* in deszelfs kabinet heeft gehad. De genoemde staatsman moet daarna de talenten en de uitgebreide kennis des Hertogs, ten aanhoore van verscheidene aanzienlijke personen, hoogelijk geroemd hebben.

— Volgens brieven uit Konstantinopel van den 25sten Mei, was de twist tusschen lord *Ponsonby* en de Porte nog altijd het onderwerp der gesprekken. De Sultan weigerde tot dus ver steeds de verlangde voldoening te geven, te weten, de afzetting van verscheidene beambten, waaronder ook, naar men verzekerde, de Reis-Effendi was begrepen. De gezant verkeerde daardoor steeds in een onzekeren toestand, en had geweigerd, regtstreeks met de Porte te handelen; zijne betrekkingen werden diensvolgens onderhouden door middel van den Franschen gezant. Men was altijd bezorgd over den afloop dezer zaak.

— Den 14 Junij. De politieke gevangenen, die naar Amerika moeten worden ingescheept, bevonden zich den 4den dezer nog altijd in de omstreken van Triest, en sommigen hielden het voor niet onwaarschijnlijk, dat hun volle amnestie zou verleend worden.

— Ondanks de opgaven der Beiersche dagbladen verzekert men hier, op grond van berigten uit Griekenland van late dagteekening, dat aldaar te lande bij aanhoudendheid eene sterke gisting heerscht. Een nationaal bestuur schijnt steeds het doelwit der Grieken te wezen.

Blijkens de laatste berigten uit Konstantinopel, tot den 25sten Mei, waren de geschillen tusschen de Porte en den Engelschen gezant *Ponsonby* nog altijd onverefend. Van de zijde der eerste was eene gezamenlijke note der Gezanten van de vier andere groote Mogendheden tot op dien tijd onbeantwoord gebleven. De turksche Minister van Buitenlandsche Zaken zou te kennen hebben gegeven, dat hij, bijaldien de Sultan daardoor uit ongelegenheid geraakte, bereid was zijnen post neder te leggen, op het vernemen waarvan lord *Ponsonby* gezegd had, op het ontslag van dien staatsdienaar niet te zullen aandringen, mits deze slechts schuld erkende, en hem behoorlijke voldoening schonk. Dit vreesde men echter niet dat zal geschieden zou, dewijl de hooge turksche beamten er moeijelijk toe besluiten zich voor een Christen te vernederen. Van de zijde der Porte was, volgens deze berigten, aangeboden, den Kaji van Scutari, die het eerst de hand aan den heer *Churchill* geslagen heeft, af te zetten, ligehamelijk te tuchtigen en naar het britsch gezantschaps-hotel te zenden, om aldaar zijne schuld te belijden, mits genoemde koopman zich wederkeerig voor den Mufti stelde en aldaar beleedigd, door zijne onvoorzigtigheid aanleiding tot het gebeurde te hebben gegeven. Ook dit zou, dacht men, niet gemakkelijk geschieden, te minder daar de heer *Churchill*, ten gevolge der ondergane mishandelingen, zich in eenen bedenkelijken toestand bevond.

Intusschen had zijne Lordschap alle directe verbindtenissen met de Porte afgebroken en nog denzelfden dag eene schriftelijke mededeeling van den Reis-Effendi van de hand gewezen. Denkelijk zou

de zaak niet vorderen alvorens er instructien uit Londen zijn ontvangen.

— Het aanstaande huwelijk van den baron *Lionell v. Rothschild* met mejufvrouw *Charlotte v. Rothschild*, is thans hier ter stede het hoofd-onderwerp der gesprekken van den dag. Al de leden der familie *Rothschild* zijn thans hier bijeen. Reeds sedert verscheidene weken worden toebereidselen gemaakt voor het huwelijks-feest, dat morgen zal gevierd worden, en van eene in de daad vorstelijke pracht zal wezen.

ASSEN, den 20 Junij.

Op den 14den dezer, 's avonds omstreeks vijf uren, is een keuters huis, staande in de Maten onder Roswinkel, toebehoorende aan *K. Boelken* van Roswinkel en te huur bewoond door den arbeider *Jan Groenhage* afgebrand, met al de daarin voorhandene tilbare goederen, alsmede twee jonge koebeesten en vijf jonge varkens. De oorzaak van den brand is onbekend.

Denkwijze over de Godsdienst in Frankrijk.

Hoe het in Frankrijk gesteld zij met de godsdienstige denkwijze, kan niet onverschillig zijn voor ieder, die bedenkt, welk eenen onafmeetbaren invloed dit land door de bekendheid zijner letterkunde in geheel Europa en alle volken uitoefent. Onlangs las men omtrent die denkwijze het volgende in eene *Staatscourant*, uit eenen Engelschman hare van Parijs medegedeeld:

» Een zeer opmerkelijk verschijnsel in de Fransche wereld is de thans meer en meer toenemende werkzaamheid der Protestantsche en Gereformeerde kerk in Frankrijk. Niet alleen de invloed van den heer *Guizot* (a) doet zich daarbij gevoelen, maar ook de levendigste deelneming van verscheidene aanzienlijke staatsmannen en afgevaardigden; ik noem slechts den admiraal *Ver Huëll*, de gebroeders *Delessert*, de predikanten *Monod* vader en zoon; het huis *Schlikler*, enz. De verspreiding van het geloof geschiedt in stilte en zonder opzet; maar de uitkomsten hebben zich in de laatste jaren grootelijks vermenigvuldigd, niet alleen ten opzigte van de aangenamere positie der Protestantsche gemeenten, maar ook in de verspreiding der geloofsbegrippen. Over het algemeen is de Fransche kerk bevig geschokt geworden: Atheïsmus, Scepticismus en staatkundig Katholicismus hebben aan het Protestantismus meer voor- dan nadeel toegebragt, en men mag veilig het gezegde van een beroemd man: *la France est Protestante*, voor waar houden, in zoo verre men die woorden in een' ruimeren zin neemt. Ook de onverdraagzaamheid is hier te lande merkelijk verminderd; zij heerschte hovendien voornamelijk bij de geestelijkheid, terwijl de meerderheid des volks onzijdig bleef. In de Provence vermenigvuldigen zich de Protestantsche kerken, en verdwijnt bij de Katholijken langzamerhand de oude godsdienthaat. Er hebben zich niet alleen bijbelgenootschappen, maar ook godsdienstige vereenigingen gevormd, die uit Parijs door een commité bestuurd worden, en door de Regering goedgekeurd zijn. Eiken zaturdag heeft er geregeld eene zamenkomst bij den predikant *Monod* plaats, waar men zich met de beschouwing van godsdienstige onderwerpen bezig houdt. De Minister voor het openbaar onderwijs heeft zelfs grootere plannen, die aan de Protestantsche kerk een' uitgebreider' werkkring zouden geven; jammer is het, dat er onder de kanselredenaars slechts één is, die ware welsprekendheid bezit. Wilde men uit dit alles afleiden, dat er in de Fransche maatschappij plotselinge eene godsdienstige strekking ontstaan ware, dan zou men te voorbarig zijn; maar de verschijnselen zijn toch in alle gevalle opmerkelijk, en het is blijkbaar, dat men zich in het materialismus onbehagelijk begint te gevoelen."

Hetgeene hier echter van een' toenemenden Protestantschen geest in Frankrijk vermeld wordt, kan even zeer in het algemeen van een' toenemenden godsdienstigen geest gezegd worden. Nadat in de vorige eeuw het ongeloof in Frankrijk tot Godsverloochening toe was geklommen, hebben de keerkringen moeten komen en zijn ze gekomen. Reeds *Napoleon* zag zich gedrongen, de Katholijke Kerk te herstellen, en hadden de Bourbons en Jezuïten den Franschen hun Christendom niet willen opdringen, zij zouden het van zelve hebben aangenomen. Dit blijkt, nu met de Julij-omwenteling van 1830 de dwang in zaken van godsdienst is vervallen, iedereen voelt ledigheid en behoefte, en weet ze niet te vervullen. Simonisten, Tempelieren en allerlei andere herstellers van godsdienst, en vooral ook van het Katholicisme, zijn voor den dag gekomen. De noodzakelijkheid van de godsdienst voor den mensch wordt tot in romannen en comedies toe gepredikt, en er zijn in hooge en lage standen vele duizenden, die zoeken naar eenen vorm van godsdienst, welken zij met hunne liefde voor burgerlijke vrijheid en overige beschaving kunnen vereenigen. Konden zij zulk eenen vinden, zij zouden godsdienstig worden.

(a) *Men gaat op het oog houden, dat toen* [illegible] Guizot *nog in het Ministerie was.*

Na eene ziekte van eenige weken ontviel mij heden nacht door den dood mijne hartelijk geliefde Echtgenoote LAURA ELISABETH BERTLING, in den jeugdigen ouderdom van vier en twintig jaren, mij nalatende twee kindertjes, uit een' echt van zes jaren en bijna zeven maanden.

Assen, den 15 Junij 1836. A. S. RIJSMAN.

Diegene, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de, onder beneficie van inventaris aanvaarde, nalatenschap van wijlen Jonkheer *Carolus Justus Lewe van Aduard*, in leven Lid van de Ridderschap in de provincie Groningen, laatst gewoond hebbende te Roldé, provincie Drenthe, en aldaar den 25sten Mei l.l. overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen voor den 15den Julij 1836, ten kantore van den Notaris Mr. *M. Schukking* te Assen.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 17 Junij.

Werk. Schuld 2½ pct.	56¼ a ⅜	Kans-Biljetten. . . .	24¾ a 25
Dito 5 pct.	101⅝ a 102¼	Amort. Syndicaat.	97⅛ a 98⅛

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*